

Բանկերի կապիտալի հակացիկլիկ շեմի չափը հաստատելու մասին (2021թ. երրորդ եռամսյակ)

2021-10-12

12 հոկտեմբերի 2021 թվականի թիվ 150-Ն

Բանկերի կապիտալի հակացիկլիկ շեմի չափը հաստատելու մասին (2021 թվականի
երրորդ եռամսյակ)

Հրապարակման ամսաթիվ՝ 20.10.2021

Նպատակ ունենալով ապահովել ֆինանսական համակարգի կայունությունը, ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասով և 20-րդ հոդվածի «ե» կետով, «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» օրենքի 54.1-րդ հոդվածի 1-ին մասով և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2019 թվականի փետրվարի 4-ի թիվ 16-Ն որոշմամբ հաստատված «Բանկերի կապիտալի համարժեքության նորմատիվի սահմանաչափից բարձր շեմերի սահմանման և հաշվարկման կարգով»՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը

Որոշում է.

Բանկերի կապիտալի հակացիկլիկ շեմը սահմանել ռիսկով կշռված ակտիվների 0%-ի չափով:

Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրը:

Հայաստանի Հանրապետության

2021 թ. հոկտեմբերի 18 Երևան

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

Կապիտալի հակացիկլիկ շեմի (2021թ. երրորդ եռամսյակ)

2021 թվականի հոկտեմբերի 12-ի նիստում ԿԲ խորհուրդը որոշեց կապիտալի հակացիկլիկ շեմը սահմանել ռիսկով կշռված ակտիվների 0%-ի չափով:

Համաձայն «Բանկերի կապիտալի համարժեքության նորմատիվի սահմանաչափից բարձր շեմերի սահմանման և հաշվարկման» կարգի 12-րդ կետի, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը յուրաքանչյուր եռամսյակ սահմանում է կապիտալի հակացիկլիկ շեմը (այսուհետև՝ նաև՝ կապիտալի հակացիկլիկ բուժեր (ԿՀԲ)): Կենտրոնական բանկը ԿՀԲ-ն սահմանելիս առաջնորդվում է «Կապիտալի հակացիկլիկ շեմի սահմանման հիմքում ընկած ընդհանուր մեթոդաբանությունը» փաստաթղթի դրույթներով, համաձայն որի, ԿՀԲ չափը սահմանելիս Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի համար հիմք են հանդիսանում Բազելյան մեթոդաբանությամբ գնահատված վարկեր/ՀՆԱ ցուցանիշի ճեղքվածքը, համակարգային ռիսկի զարգացումները բնութագրող ֆինանսական ցիկլի ինդեքսը և վաղ ահազանգման այլ ցուցանիշներ:

Կապիտալի հակացիկլիկ շեմի վերաբերյալ որոշումը կայացնելիս Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկն առաջնորդվել է հետևյալ փաստերի համապարփակ վերլուծությամբ.

2021թ. երկրորդ եռամսյակի դրությամբ մասնավոր հատվածին տրամադրված

վարկեր/ՀՆԱ ցուցանիշը կազմել է 69.37%՝ նախորդ եռամսյակի համեմատ նվազելով մոտ 4.2 տոկոսային կետով: Վերջինս պայմանավորված է ընդհանուր վարկային պորտֆելի պաշարային ցուցանիշի նվազմամբ, որը վարկային շուկայի մասնակիցերի (վարկառուներ և վարկատուներ) պահպանողական վարքագծային դրսևորումների արդյունք է: Այս ցուցանիշի համար հաշվարկված ճեղքվածքը (վարկեր/ՀՆԱ-ի տարբերությունը իր երկարաժամկետ տրենդից) կազմել է -0.72 տ.կ., ինչը Բազելյան կոմիտեի կողմից առաջարկվող մեթոդաբանության համաձայն չի նախանշում դրական ԿՀԲ կիրառելու անհրաժեշտություն:

2021թ. երկրորդ եռամսյակի դրությամբ շարունակվել են վարկավորման նվազման միտումները, ինչը հատկապես զգալի է եղել նոր տրամադրվող սպառողական և բիզնես վարկերի մասով: Միևնույն ժամանակ, հիպոտեկային վարկավորման մասով արձանագրվել է տրամադրման տարեկան ծավալների աճ, ինչի շնորհիվ հիպոտեկային վարկերի պաշարային ցուցանիշի աճը պահպանվել է բավականաչափ բարձր մակարդակում: Անշարժ գույքի շուկայում ևս գրանցվել են բնակելի անշարժ գույքի գների աճի միտումներ : Հիպոտեկային վարկավորման ոլորտում ռիսկային զարգացումների հետագա արդյունավետ հասցեագրման նպատակով ԿԲ-ը որոշում է կայացրել ներդնել վարկ/գրավ հարաբերակցության առավելագույն մակարդակը սահմանող գործիքակազմ:

2021թ. երկրորդ եռամսյակի դրությամբ Ֆինանսական ցիկլի ինդեքսը շարունակում է գտնվել իր պատմական մեդիանից ցածր մակարդակում: Ընդհանուր վարկային պորտֆելի նվազման միտումների պահպանման պարագայում Ֆինանսական ցիկլի ինդեքսի հետագա նվազում չի արձանագրվել, որը առավելապես պայմանավորված է հիպոտեկային վարկավորման ոլորտում արձանագրված բարձր աճի տեմպերով: ՀՀ տնտեսության ներկայիս զարգացումների և կորոնավիրուսի դեմ պատվաստման գործընթացի շարունակական ընդլայնման պայմաններում հավանական է, որ Ֆինանսական ցիկլը գտնվում է ստորին շրջման կետի շրջակայքում և ապագա ժամանակահատվածներում կարող է տեղափոխվել վերականգնման փուլ:

Վերը նկարագրված փաստերի համապարփակ վերլուծության արդյունքում Կենտրոնական բանկը նպատակահարմար է գտնում ԿՀԲ սահմանաչափը թողնել անփոփոխ՝ 0% մակարդակում:

Ֆինանսական հատվածի կողմից տնտեսությանը տրամադրված վարկային պորտֆելի (ներառյալ լիզինգը և ֆակտորինգը) կշիռն է ՀՆԱ-ում (%-ով):

Որպես ցուցանիշ՝ դիտարկվել է Անշարժ գույքի կադաստրի կոմիտեի կողմից հրապարակվող տվյալների հիման վրա հաշվարկված Երևանում բազմաբնակարան շենքերի մեկ քառակուսի մետրի միջինացված արժեքը:

Ֆինանսական կայունության հիմնական ցուցանիշները (2021թ. 3-րդ եռամսյակ)